

MARIBORSKI DELAVEC

Neodvisen političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 4.50 mesečno, četrtletno K 14.—, polletno K 28.—, celoletno K 56.—
Če si pride naročnik sam po list: Mesečno K 4.—,
Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik po 5. uri popoldne z datumom drugega dne.

Posamezna številka stane 20 vin.

Uredništvo in uprava:

Narodni dom (vhod iz Kopališke ulice)

Telefon št. 242.

Za ujedinjenje SHS.

Beograd, 3. marca. (Izv. poroč.) Predpogoj moči naše države je popolno ujedinjenje vseh treh plemen jugoslovanskega naroda. Jugoslovanska demokratska stranka je agitirala koj po svoji ustanovitvi za to ujedinjenje brez ozira na državne meje. Med vojno je bila ta agitacija silno nevarna, ker so grozile vsepovsod vislice pristašem te ideje, danes pa bi bil naravnost greh, če bi človek samo sanjal o kakem separatizmu. Da se misel skupnosti vsega troimenega naroda poglobi v srcih SHS, so sklicali poslanci JDS v Beogradu najprej člane tistih jugosl. strank na ozemlju bivše Avstrije, ki imajo z JDS isti program ter sprožili med obćim odobravanjem misel skupnega kluba. V isti seji se je ustanovil enoten »Demokratski klub«, ki šteje prvi dan nad 80 članov in je že v trenutku svojega poroda največji klub v parlamentu. Sedaj se vršijo pogajanja s strankami bivše Srbije, ki imajo tudi enak program. V tem klubu so torej tesno združeni najodličnejši predstavi-

teli vseh treh jugosl. plemen in smatrajo kot eno svojih najvažnejših nalog združenje celega troimenega naroda v tako tesno enoto. Kakor v »Demokratskem klubu« ne poznajo plemenske razlike, tako naj razširijo tudi naši politiki doma vsepovsod narodno ujedinjenje. S tem krepimo našo silo in moč na znotraj in na zunaj.

Našim Jugoslovankam!

Maribor, dne 8. marca.

Sestre Jugoslovanke!

Še malo in skozi zadnje meglene zastore dvomov, nestrpnih pričakanj posije solnce vseh sovragov proste

Svobodne Jugoslavije.

In še malo in veličastna stavba od bistrice Zilje in Drave do Črnega morja naš ujedinjen Jugoslovanski dom:

Kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev

je dograjen, ko izraz ljudske volje na streho stavbe postavi velik, v širni svet vidni mlaj z vihrajočimi zastavami ujedinjenega vidnega znaka treh plemenskih bratov SHS.

V tem ujedinjenem domu se odpro vrata za vse, ki so v stari Avstriji zastoj iskali svojih

več sploh po vseh svetovih, ki bi jim za enkrat še prisanesel. Zakaj, dražestna, med nama rečeno, jaz sem jezen samo na ta svet. Pravzaprav pa zdaj-le čutim, da se mi ježa že ohlaja. — Ej, res? To gre pa pri Vas hitro. Sploh pa, kaj Vas je preje ves svet tako razburil? — Kako ne bi, dražestna! Ravno ko mi je v gostilni pri Bučniku naša Lina postregla s porcijo okisanega srca s praznim krompirjem, mi prinese neuniformirana, pa tudi sicer neinformirana ordinanca mojega presvetlega šefa povelje, naj se jutri nikar ne prikažem brez — podlistka. Ker nimam nič proti temu, Vam to povelje lahko doslovno preberem. Eto, čujte! — Da, jaz čujem in moja ušesa napeto poslušajo. Torej! — Torej, povelje se glasi: »Če bi imel jutri pod črto ostati prazen prostor, napišite kaj lahko prebavljivega, vendar vsesvetovno snov obsegajočega. Z ljubezenskimi morijami se je naše prepotrepljivo občinstvo itak že nadmerno morilo. Jaz se le čudim, da ni zdaj še nikogar zadela kap, ki je zadnjo morijo bral. Najbrže je ni nihče bral, česar sem pravzaprav vesel, zakaj drugače bi se še kdo na onem svetu izmislil, pa mi naprtil na hrbi tožbo za odškodnino. Jutri do 8. ure zjutraj Vam ponudim priliko, da pokažete v zgorej omenjenem smislu svojo zmožnost ali pa — nezmožnost. V slednjem slučaju Vam že v na-

pravic. A najpomembnejši, najlepši vhod do najidealnejših socialnih pravic v moderni demokraciji, je pripravljen tudi za Vas, sestre Jugoslovanke. Dosegle boste vrhunec od doslej neizmerne nižine, do višine v eni sami kratki besedi: enakopravnost!

Sestre Jugoslovanke!

Ne mislim Vam tu z dolgo razpravo predočiti vsebino iz enakopravnosti izvirajoče vrednosti ravno za Vas. Ve same se ozrite nazaj tja v tamno zgodovino postanka človeštva, ko je prva žena sužnja porodila svobodnega sina — hči pa le kot sužnja. Sledite razvoju človeške družbe v starem in novem veku, ko je žena glede socialnih pravic navzlic na vseh drugih poljih se razvijajoči kulturi še vedno bila obsojena ostati na isti stopinji nižine suženjstva, kot je bila skozi tisočletja poprej. Obstojte pri začetku onega velikega preobrata v večtisočletnem boju za enakopravnost, ki so ga pričele bojovati Vaše velike sestre onkraj Oceana. Tedaj se je ta boj po svetu, zlasti pri nas razkričal, omalovaževal kot utopija, kot blodnja histeričnih žensk, ki nimajo drugega dela.

In glejte! To, kar je bilo še pred desetletjem utopija, je danes realnost, sanje so postale resnica. In Ve sestre Jugoslovanke ste dosegle najlepšo zmago — brez boja!

Kjer so pravice, tam morajo biti tudi dolžnosti. V trenutku, ko Vam pade največja zmaga takorekoč sama ob sebi v Vaše naročje, se bodo

prej želim: Srečno pot! — Vaš vedno Vam očetovsko udani šef — — —.

No, dražestna ste slišali? — Da! In kaj pravite Vi na to? — Hm! Težka reč! Vendar sem zase prepričana, da bodele tudi to težko nalogo častno in brez posebne nesreče rešili. Da bi bilo v moji moči, kako rada bi Vam na kakov način »na roko šla«. Ko bi le tistega pogoja ne bilo, veste, glede vsesvetovne snovi. Jaz namreč niti zdanjih zapletenih mariborskih snovi ne razumem. Na primer: zakaj imamo danes naenkrat tako dober kruh, ko ga jutri morda sploh ne bo. Ali pa: zakaj je naš strogo znani gospod državni pravdnik že vdrugič odstavil skledo ričeta tistim glavnim hujskačem, ki jim še zdaj ni dovolj, da so 27. januarja vprizorili krvavo igro na Glavnem trgu in še zdaj hujskajo in rujejo in ščujejo in kujejo revolucijske načrte proti naši kraljevini SHS. Potem tudi tega ne razumem: iz kakšnih snovi bo tist kamen, ki ga naš kamnosek iz Schillerjeve ulice 26 naroča pri naših južnih zaveznikih že ves čas, odkar dobivajo nešifrirane brzojavke. Niti to mi ne gre v glavo, iz kakšnih snovi je bil tisti klobuk, ki ga je mati našega slavnega mojstra kamnoseka na dan 27. januarja izgubila na Glavnem trgu, kjer je ležal cel kup takih izgubljenih ženskih klobukov. Kaj je imela ponujalka slovenskih nagrobnih

Telefon.

I.

Trrrrr! Halo! Kdo tam? — Tu centrala. — In tu filijala. — Kakšna filijala? — No, filijala »Universal«. — Universal? Je ta tvrdka protokolirana? — To se razume, pa še kako! — Če se ne motim, zbijate šale? — Res je, ne motite se, dražestna. Zbil bi vse šale, kozarce, sploh vse, tudi makari ves svet, pogojno, če bi se pustil. — Oh, ste pa Vi nevarni! Pa rečimo, da bi se svet pustil razbiti, mi tu na centrali, posebno mi na »interurbanu« bi se ne pustili, razumete? — Oho, dražestna, Vi revolucionirate? — Da, jaz nisem dražestna, ampak razdražena bi bila, če bi se kdo le postopil našo slavno centralo napasti. Sploh pa bi bilo to tudi v Vašo škodo. — Kako to? No ja, recimo, da se Vam posreči Vaš vsesvetovni načrt, kdo drug kot naš »interurban« naj bi to vsesvetovno senzacijo bliskoma sporočil na drugi svet? — Bravo! dražestna, če še nikdar zdaj ste pravo zadeli. Jaz kot »dnevnikar« bi se stokrat še v grobu na glavo postavil, če ne bi mogel živeti v zavesti, da se je moja vsesvetovna operacija potm Vašega interurbana in — notabene — ravno po Vaših angelskih ustnicah razbojnala ne le na oni svet, mar-

Vaše rame obremenile tudi z dolžnostmi napram narodu!

Se li zavedate vseh dolžnosti, vsaj glavnih, neobhodno potrebnih? Če Vas danes narod pokliče, da mu podaste obračun Vašega dela za narod — zlasti tu na ogroženi postojanki — ste že pripravljene na ta obračun?

To sem Vas hotel vprašati, še predčasno, da ne stojite nepripravljene na oni veliki dan, ko se v ujedinenem Jugoslovanskem domu tudi za Vas na stečaj odpro vrata — enakopravnosti do pravic, pa tudi do dolžnosti.

Sestre Jugoslovanke!

Če niste še gotove z obračunom, hitite! Še malo in nova doba novega dela pride tudi za Vas!

Spomenica goriških Slovencev.

(Dalje.)

Poknežena grofija Goriška—Gradiščanska, kakor se sedaj imenuje, se deli geografično, etnografično, upravno, trgovsko-gospodarsko, prometno, kulturno in politično v jasno izražena dva dela — Goriško v ožjem smislu in Gradiščansko. Geografski obseg goriški del vse pogorje na desnem bregu Soče od Predila do vznožja Brd, ves levi breg Soče od Triglava in Krna preko Banjško-Trnovske planote, Vipavske doline in Krasa do vznožja Krasa pri Trziču oz. Devinu. V ravnini med reko Vipavo in Sočo leži mesto Gorica kakor naravno središče te dežele, kamor gravitira vsa pokrajina, kjer se združijo kakor vse njene vode tudi vse njene ceste: iz Brd, po Soški dolini, s Trnoske planote, iz Vipavske doline in s Krasa.

Drugi, od tega goriškega dela jasno odražajoči se del sedanje poknežene grofije Goriško-Gradiščanske, t. j. Gradiščansko se razteza po vsej ravnini na desnem bregu Soče od vznožja Brd do morja ter prehaja deloma na levi breg Soče v tržiški ravnini (Monfalcone).

Tej geografski konfiguraciji z naravno doslednostjo odgovarja tudi etnografska stran te dežele, katere prebivalstvo tvorijo na eni strani Slovenci, na drugi Italijani oz. Furlani: Slovenci prebivajo v prvo navedenem, goriškem delu, Italijani oz. Furlani so naseljeni v drugem, gradiščanskem delu. Slovenci imajo gorovje in griče z dolinami in ravninami med njimi, Furlani imajo nižavo. To dokazuje tudi zadnje uradno ljudsko štetje iz leta 1910., po katerem ima Goriško-Gradiščanska 260 749 prebivalcev. Od teh odpade na mesto Gorica 30.995, pol. okr. Gorica (brez mesta) 73.861, pol. okr. Sežana 30.461, pol. okr. Tolmin

spomenikov in kamnoseškega dela tudi po naših cerkvah opraviti pri pangermanski revoluciji? In v kakšni zvezi stoji v zadnjem času cela ta družina iz Schillerjeve ulice z družbo, ki včasih v pozni nočni uri prihaja iz neke trgovine P: blizo »Marburgerce«.

Vidite, dragi moj, to so snovi, ki jih moji priprosti ženski možgani ne morejo razumeti. Ako niti naših lokalnih kramarij ne morem pravilno razsojati, kako naj se spuščam v vsesvetove obsežajoče snovi? Me Vi razumete? — Imenitno! Dražestna moja. Posodite mi Vaše možgane samo za ta večer, sicer kakor ste slišali, je jutri moje filijalke universalis konec. No, kako bo s posojilom? — Prav rada, toda če bi to bilo sicer izvedljivo, pomagano Vam tudi z mojimi možgani ne bi bilo nič. Ampak veste kaj, pol litrička ga ruknite, pa dobite ideje in snovi za prostor pod in nad črto. Ne marate poizkusiti ta recept? — Bi že, dražestna moja, ampak naš gostilničar oče Bučnik je abstinent, in kot tak nam priporoča, da zdaj ob resnem postnem času za pokoro vsi gostje vstopimo v »Sveto Vojsko«. Pijačo za abstinate je že naročil. Ga ravnokar poskušam, pa ne verjamem, da pristopim v »Sveto Vojsko«. Ja,

38.239, skupaj na goriški del dežele 173.556, na pol okr. Gradiška 34.155, pol okr. Trzič 54.038 skupaj na gradiščanski del dežele 87.193 prebivalcev.

Razen mesta Gorice, katerega prebivalstvo je po narodnosti mešano, kakor hočemo to predočiti pozneje posebej, je ves ostali del goriške dežele po narodnosti skoro popolnoma enotno slovenski, tako da število Italijanov v tem delu dežele ne presega 3000, dočim posamezni zastopniki drugih narodov sploh ne morejo prihajati niti v poštev. Navedena italijanska manjšina pa prebiva spet kompaktno v občini Ločnik na desnem bregu Soče ob vnožju Brd, kjer baš začne furlanska nižina, in spada geografično, kakor goriško izvedeno k tej nižini. Prebivalstvo Ločnika je šteló 2760 duš, med temi tudi nekaj Slovencev, kakor naravno ob narodnostni meji.

Po drugi strani pa obsega politični okraj Gradiška popolnoma slovenske občine Biljana, Medana, Kožbana, in Dolenje s 5.081 prebivalci, pol. okraj Trzič pa slovenski občini Doberdob in Devin s 1708 prebivalci. Če je med temi posemazni Italijan ali Furlan, se po drugi strani ne sme prezreti, da so tudi v mestu Krmin (Cormons), ki šteje 6.792 in Gradiška, ki šteje 4.420 prebivalcev, oz. v trgu Ronki s 4.269 in v mestu Trzič z 8.133 prebivalci znatne slovenske manjšine, baš v kolikor ti kraji posegajo iz nižine na obronke Brd in Krasa.

Narodnostna meja je torej po vsem tem pri nas jasno razložna in brezdvomna, ter se dajo zlasti točno označiti pokrajine, katere imajo večino italijanskega prebivalstva oz. v katerih zastopnikov italijanske oz. furlanske narodnosti sploh ni ali pa v tako neznatnem številu, da izginejo proti ogromni večini slovenskega prebivalstva.

(Dalje prih.)

Političen pregled.

Ameriška komisija za proučevanje razmer v Istri in Dalmaciji. LDU. Zagreb, 7. marca. (JDU.) Semkaj je dospela posebna ameriška komisija, ki ima nalogo, na licu mesta proučiti etnografske razmere Istre in Dalmacije. Komisija bo odpotovala jutri preko Reke v Istro.

Ustavitev prometa med Madžarsko. Hrvatsko, Dalmacijo in Bosno. LDU. Zagreb, 7. marca. (JDU.) Poštno ravnateljstvo razglasa, da je do preklica ustavljen ves promet med Hrvatsko, Dalmacijo in Bosno po eni strani in Madžarsko na drugi strani. Izvzete so le one pokrajine madžarske republike, ki so okupirane po četah Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Italijanski topovi pri Podbrdu. Italijani so zastražili podbrški predor in hribovje nad Podbrdom proti Boh. Bistrici in tja postavili topove težkega kalibra.

ako bi imel zdaj le pred seboj pristnega »Dolenjca«, potem bi še upal, da v cvičku najdem primerno snov, makari da ne o vseh svetovih.

Kaj, ste Vi Dolenjec? — Da, pozdravljam Vas, svojo rojakinjo! — Oho! — No, vidite, dražestna moja, ravne ta Vas »Oho« je Vaše rojstno spričevalo, tako le kje okrog Bučke, kaj? — Aha, zdaj Vas pa imam! A Vi ste tisti tiček? O imetno, nad vse imetno, kako lepo se je sam vjel v kletko. — Kaj, gospodična, da bi jaz zašel v »kletko za zrele ptice«, morda celo v ono za Einhauserje? In da bi me jutri ravno v nedeljo paglavci raznašali v »Mariborskem Delavcu« po mestu in po celi Štajerski? Ne, ne! — Da, da! ljubi moj! Zdaj poznam tudi telefonsko številko Vaše »filijalke Universal«. Jutri prejmete račun za ta razgovor. Joj, naš gospod šef bo vesel, da sem priliko poizkušnje novo vpeljané zveze tako plodonosno izrabila. Pri srčna hvala za izborni zabavo! Upam na svidenje pri prihodnjem interurbanu, ko boste zopet za »pod črto« iskali vsesvetovne novi. Pri tej raziskavi ne pozabite več razločiti Škocijanke od Mariboržanke. Konec! Trrrrr!

Posebne vesti.

Begunci, ki so morali vsled pritiska laških oblasti zapustiti po okupaciji svoje kraje, naj prijavijo takoj podpisnemu uradu svoje sedanje naslove, dan, ko so morali oditi in vzrok bega.

Vojaki in častniki iz po Italijanih zasedenega ozemlja naj prijavijo takoj podpisnemu uradu svoje sedanje naslove. V prijavi naj natančno navedejo dan, ko so vstopili v jugoslovansko armado in v slučaju, da so begunci, naj navedejo vzrok, radi katerega so morali zapustiti svoje stalno bivališče. Pisarna za zasedeno ozemlje, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

Sokolska slavnost v Čakovcu. Dne 16. marca se vrši v metropoli Medžimurja, v lepem Čakovcu, sokolska slavnost, manifestacija vseh obmejnih in hrvatskih sokolskih drnštev. Ta slavnost bo zopetno vstajenje sokolske misli na dosedaj tako ogroženih obmejnih tleh. Slavnost bo združena z javno telovadbo, dokaz, da dolgotrajna vojska ni umorila telesnih moči čvrstega obmejnega naroda, dokaz, da hoče hrvatski »Sokol« s slovenskim kakor vedno prej tako tudi v bodoče nastopati v bratski vzajemnosti in jugoslovanski slogi, kljubujoč vsem zavratnim notranjim spletkam od strani brezvestnih, dvomljivih čifutskih elementov. Mariborska sokolska župa s svojimi društvi, na čelu ji mariborski »Sokol« sam, se bode udeležila slavnosti v Čakovcu v velikem številu. Bratje »Sokol«! Ven tedaj z rudečimi srajcami in črnimi čepicami in hajd, v red! ter pohod v Čakovec! Vabimo pa tudi vse ostalo slovensko občinstvo, da se pridruži »Sokolom«, tako da bo naša udeležba v Čakovcu res veličastna. Vlak, v katerem se Sokol odpelje iz Maribora, vozi od tu ob 8.33 uri zjutraj in pride v Čakovec ob 10.16 uri predpoldne. Iz Čakovca se zletniki vrnejo v ponedeljek. Vlak vozi iz Čakovca ob 4.35 uri zjutraj in pride v Maribor ob 9.11 uri predpoldne. Bratje »Sokol«, ki imajo kraj in ki jih veže dolžnost udeležbe na tem zletu, naj pravočasno podpišejo pri vratarici v Narodnem domu vdeležno polo. Ako se prihlasi v Mariboru zadoštno število »Sokolov«, potem odkoraka četa 16. marca 8^{1/2} zjutraj iz Narodnega doma na kolodvor pri nezadostnem številu pa je zbirališče ob isti uri na kolodvoru samem.

Pokojninsko zavarovanje nameščencev. Graški deželni urad nemško-avstrijskega pokojninskega zavoda za nameščence na Dunaju je razposlal nekaterim služboдавcem, spadajočim v ozemlje kraljevine SHS, vprašalne pole o nameščencih glede pokojninskega zavarovanja za časa vojaške službe i. t. d. Ker se je z naredbo 269 in sl. Narodne vlade za Slovenijo ustanovil začasni obči pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani, ki je prevzel vse pravice in dolžnosti prejšnjega občega pokojninskega zavoda na Dunaju, se opozarja vse služboдавce in nameščence, da se na pisma oz. pozive nemško-avstrijskih zavodov ni ozirati. Taki dopisi naj se pošljejo tukajšnjemu zavodu, ki bo z inozemskimi zavodi ukrenil sam vse potrebno. Kar se pa tiče izrecno vprašanja, v kolikor bo država prispevala k pokojninskemu zavarovanju nameščencev za časa vojske in tozadevnih preiskovanj, ne bo jugoslovanski pokojninski zavod tudi v tem oziru zaostaval za nemško-avstrijskim zavodom in bo svojčas čim bo urejeno redno poslovanje, ukrenil potrebno, da pripravi vse potrebno da omogoči državi tozadevne sklepe. V kolikor bi pa nemško-avstrijski obči pokojninski zavod za nameščence na Dunaju skušal dognati tozadevnih potrebnih podatkov, da se uredi to vprašanje še pred likvidacijo dunajske centrale, bo stopil jugoslovanski zavod v tozadevna pogajanja z nemško-avstrijskim zavodom.

Žrebanje porotnikov za prvo porotno zasedanje, ki se začne 26. t. m., se je vršilo včeraj pri tukajšnjem okrožnem sodišču. Kakor smo izvedeli, je poslala k temu žrebanju odvetniška zbornica v Ljubljani kot svojega zaupnika nemškonacionalnega advokata dr. Faleschinija,

Živio narodna doslednost ljubljanska, ki je res ostala zvesta sama sebi!

Izvažanje živil čez našo severno mejo. Poročali smo zadnjič o organiziranem tihotapstvu z živili in živino na naših mejah. Danes omemimo še sledeče: Po Mariboru se klati še vedno precej žensk, kojih možje služijo pri vojaki v Nemški Avstriji. Te ženske se ne lotijo nikakega poštenega dela, dobivajo baje še vedno vojaško podporo, žive prav udobno v naši ljubi Jugoslaviji ter na vse pretege zabavljajo čez neumne »bindišarje« in se delajo iz njih norca! Pa ne samo, da se same tukaj rede in zasedajo stanovanja, kojih v Mariboru tako primanjkuje, vozijo se tudi pogosto čez mejo in jemljejo seboj slanino, meso, moko itd., da tudi njih nemški bratci onkraj Špilja kaj dobe, za drag denar seveda. Navadno te ženske niti pristojne niso v Jugoslavijo, a vendar so dobile pri naši policiji potne liste, veljavne za cel mesec, na samo besedo, da so pristojne semkaj. Propustnice namreč veljajo le za kratek čas in samo za tja, tako da je treba tam zopet si oskrbeti p tui list, kar je treba, ker v ljudni in postrežljivi Slovenci kar na samo besedo verujejo, da so dotične osebe pristojne kamorsibodi v Jugoslavijo! Brez posebnih težav dobe te ženske tudi izvozno dovoljenje in »kšeft« se začne! — Neka gospa Sorec je začela tako, zakotno trgovino kar na debelo. Vozi se celo v Zagreb, nakupi tam raznih živil, oskrbi izvozni list ali pa tudi ne in hajdi v Gradec. V Špilju pride srečno skozi, v Gradcu živila drago proda in se potim smeje v pest, da so na svetu še tako neumni ljudje, ki kaj takega mirno trpe, da, celo podpirajo! V Zagreb spremlja včasih to gospo nek vojaški zdravnik (ona je bila preje nastavljena v vojaški bolnici). Tudi gospa Trummer noče zaostajati za gospo Sorec, pa menda nima toliko sreče pri mejni kontroli, vsaj ne, kar se tobaka tiče. — Moža teh dveh sta aktivna nemško-avstrijska vojaka in z ženama vred huda nasprotnika Slovencev. Posebno gospa Trummer, rojena Slovenka (žalostna ji majka!), zabavlja čez »windisches Gesindel« ter grozi slovenski stranki, da jo bo spravila iz stanovanja sebi v prid, ona, ki je po svojem možu pristojna bogve kam med nemške krofače in ki bi morala biti hvaležna našim prizanesljivim oblastem, da jo vkljub novi stanovanjski naredbi še tukaj trpi! Da, da, prizanesljivost rodi predrznost! — Bomo še poročali.

Dnevne novice.

Na sramotni oder! Sledeči fantje so se od svojih pododdelkov Mariborskega topniškega poveljstva svojevoljno odstranili in se po vojaškem sodišču zasledujejo kot ubežniki: Topničarji: Pristovnik Jože iz Št. Ilje, Veršič Janez in Štajngrova, Vizjak Anton iz Št. Miklavža na Dravskem polju, Pezdíček Franc iz Malečnika pri Mariboru, Planinc Jernej iz Breznega vrha (Slov. gor.), Korenjak Anton iz Sv. Barbare pri Ptuj, Majer Franc iz Dunaja, Ferlič Rajko iz Maribora, Finžger Peter iz Slatine pri Ptuj, desetni: Janko Alojzij iz Ruš pri Mariboru, Čeh Jožef iz Maribora.

Nagloma umrl je v gostilni Werdli, Grajski trg, kavotočja Ignac Schuller. Našlo se je pri njemu hran. knjižica 7000 K in 923 K gotovine. Ker je bil edini sin odsoten, se je denar in drugo izročilo sodišču.

Trgovski tečaj za knjigovodstvo, računstvo in korespondenco priredi Slov. trg. in obrt. društvo v Mariboru. V ta tečaj sprejemajo se za sedaj le osebe trgov. in obrt. stanu, ki imajo v tem oziru že nekaj znanja ter se hočejo izpopolniti. Oglase sprejema trgovina V. Weixl, Glavni trg 22.

Moke in kruha bo zmanjkalo če bodo ljudje še nadalje vztrajali eni pri svoji brezvestnosti, drugi pri svoji kratkovidnosti. V tem kočljivem času dovoljena prosta trgovina je rodila ravno nasprotno sadove, kakor se je pričakovalo. Tihotapstvo cvete kakor še nikdar preje. Drugi zopet pridružujejo blago v žitnicah in čakajo še večjo draginjo. Z bičem, po enih in drugih!

Neresnica glede droži. Nekateri listi so trdili, da tovarna v Račjem brez izrecnega dovoljenja našega g. glavarja, ne sme oddajati kvasa. Po naših informacijah na poklicanem mestu, ta trditev ne odgovarja resnici. Res je le: okrajni glavar dr. Lajnsic je zahteval ureditev seznama vseh odjemalcev. Doklej se ta seznam, ki bo oddajo droži natančno kontroliral, ne uredi, je tovarni izrecno naročeno, da droži oddaja še nadalje tako, kakor se je doslej.

„Leere Kisten werden retour genommen.“ S takimi »uradnimi« citati Nemci onkraj naše meje žigosajo svoje bankovce. Kdor ta izrek prav premisli, imajo Nemci prav.

Kavalir Einbauer — srečno! Kavalir Einbauer se je v petek zvečer neprosto voljno poslovil iz našega mesta. V Marburgerci si je dal natiskati primerno slovo, ki se je pa našemu ljubemu cenzorju tako dopadlo, da ga je v spomin na junaka raznih romanov raje obdržal zase, Einbauerju pa pustil lep pobeljen prostor z črnim obrobkom, izgleda kakor — parta. Srečno, g. Einbauer!

Plesni poduk slov. trgov. in obrt. društva se pričinja prihodnji teden in sicer v 2 tečajih. Za I tečaj se sprejemajo le novinci proti plačilu K 30.—, za II tečaj taki, ki že imajo nekoliko znanja o plesu proti plačilu K 20.—. Vpisovanje v trgovini V. Weixl, Glavni trg 22.

Razdelitev mesa za Krčevino, Pobrežje, Studenc in Lejtersberg se vrši danes, nedeljo zjutraj pri določenih mesarjih.

Štampilije se naročijo od naših uradov in privatnikov vedno še pri nemških tvrdk. Opozorjamo tozadevno naše občinstvo, da v Mariboru sploh nikdo ne izdeluje štampilije, ter se te od nem. trgovcev naročijo v tujini. V Sloveniji imamo le eno tako izdelovalnico in to je A. Černe v Ljubljani, za katero pa sprejema ta naročila trgovina Weixl.

Dopisi.

Romar iz Pobrežja. Kaj ne, Vam je bilo že dolg čas po meni? Je bil pač predpust in moji čeviji so dobili tudi že na petah, »špansko«. Sicer pa se moram sam pohvaliti (drugi me tako ne marate) da v tem času nisem lenobo pasel. Zadnjič sem se domov grede oglašil pri svojem prijatelju Reibenschuh (sam Bog mu odpusti to ime, ne bi bilo pravilneje Schuhreihen?). Komaj sem naročil frakelj starega, mi že prinesejo skledo bučnega zruja. Najbrže mislijo, da sem tako lačen, pa nimajo kaj drugega pri rokah. No ja, pa naj bo, sem dejal sam pri sebi in začel sem luščiti in spravljati v usta in tako naprej. Sem mislil, ker tega nisem klical, tudi plačal ne bom in kar ne spravim zdaj v želodec, bom pa za pozneje seboj vzel. Tak ja bit moj račun brez krčmarja. Ravno ko sem bil dobro v teku, se zlije nad menoj ploha pridige: Lej ga zlodeja, še skledo bo požrl. Buče smo Ti dali v zabavo namesto časopisov, in pa da kaj pripomoreš v splošni blagor občine. Da boš za prihodnjič vodel, mi dajemo buče v mlin za olje in to olje potem razdelujemo med naše reveže, ki nimajo masti. No zijalo, zdaj vidiš, koliko škode si napravil na račun revežev. — Res sem kar zijal, ko sem to slišal. Pri svojem romanju izvem sicer veliko, ampak da bi bil moj prijatelj Reibenschuh tak dobronik revežev, tega pa še nisem slišal. Ker sem pa to zdaj jasno in glasno dovolj slišal, sem obljubil, da za vse isto, kar sem po nedolžnem spravil vase naše reveže odškodujem s tem, da ta način usmiljenja z reveži najtopleje priporočam v Marib. Delavcu.

Iz Št. Lenarta v Slov. Goricah. (Dober ov.) Vsled pozornosti župana g. Krambergerja v Gočavi je konfisciral orožniški stražmojster pri sv. Lenartu g. Mlinarič, mesarju Bertoldu iz Maribora kravo dojnico z teletom. To kravo je kupil baje Bertold pri kmetiču Kelihu v Biču. Zraven konfiskacije živine še čaka krivce primerna kazen. To v svarilo onim ki bi tudi radi napravili dobro kupčijo.

Iz Ptuja. Pri nas se je sicer mnogo na boje spremenilo, vendar bi bilo za nas lahko še boljše, če bi nekateri gospodje na takozvanih »merodajnih« mestih sami uvideli, da z nadaljevanjem protežiranja renegatov in nemškutaric, škotlujejo ne le nam, marveč tudi sami sebi. Najbolj pa nas boli to, da hočejo Nemke kot žene vodilnih gospodov odločevati ali vsaj vplivati na našo usodo, da se naši ljudje prezirajo in zapostavljajo tudi v družabnem življenju. Nismo brezobzirni in vemo, da dotični gospodje sami težko občutijo svojo usodo ko jih je še pod Avstrijo zvezala z ženami, ki niso in tudi še zdaj ne čutijo slovensko. Ampak teh žensk komande ne prenesemo. Upamo, da bo to za enkrat zadostovalo in da ne bo kdaj potreba priti tudi z imeni na dan.

Kletka za zrele ptice.

Ti presneta Angela, o kateri smo na kratko že poročali, se je pokazala še za večjo »svetnico«, kakor se je po njenem lepem imenu mislilo. Pri hišni preiskavi na njenem domu v Ličnici se je našlo: 1 kos svile, več obleke in perilo v vrednosti 1000 K. V postelji pa so dobili 2 brilantna uhana, vredna 2000 K. Druge stvari so se našle še pri njeni prijateljici Elizi Obrešnik, natakari pri Krakerju na Franc-Jos. c. Angela Cvachte, je kakor znano, služila v tukajšnjem Narodnem domu.

Lepega svetnika so prijeli v osebi Konrada Zupan iz Mlin. ul. Spozabil se je nad 12. letno deklico in približno toliko starim dečkom, torej star svetnik, ki ljubi mladino obojega spola.

Zadnje vesti.

Nemci na Koroškem zopet kršili premirje.

Ljubljana, 8. marca. LDU poroča iz uradnega vira: Nemci so 7. t. m. prekoračili nevtralni pas in napadli naše poveljstvo pri St. Marjeti vzhodno od Borovelj. Ubili so 1 in ranili 2 naša vojaka. Z izvršenim protinapadom smo jih odbili do Kočuhe. S tem napadom so Nemci zopet kršili premirje, ne glede na številne prejšnje slučaje.

Mirovna konferenca.

Pariz, 7. marca. (L. D. U.) CTU. javlja: Po sporočilih iz poučenih krogov, pride Lloyd George koncem tega tedna v Pariz, Orlando dospe 11. t. m. Wilson 13. Konferenca bodo končane do 25. t. na kateri dan se določi plenarna seja. Wilson obišče Belgijo. Koncem marca se določijo mirovne pogodbe za Avstrijo, Belgijo in Turčijo.

Listnica uredništva:

Gg. dopisnikom: Radenci, Studenci, Pobrežje, Št. Lenart: Postrepljenje! Pride vse na vrsto!

Izjava.

Podpisani odbor naznanja, da je g. Hansa Tratnika pristava južne železnice v odborovi seji dne 8. 2. 1919 kot nakupovalca živine in živil za železničarje v Maribor na desnem bregu Drave odstavil in svari vsakogar, da bi imenovanemu gospodu na ta račun posojal denar oziroma druge vrednosti, ker podpisani odbor za take dolgove ne prevzame nobene odgovornosti.

Odbor za nakupovanje živine in živil mariborskim železničarjem na desnem bregu Drave.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru

Dejniška glavnica 15.000.000 K

CENTRALA V LJUBLJANI

Poslovalnica avstrijske razredne loterije

Rezervni fondi nad 4.000.000 K

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice, tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Rentni davek plača banka sam.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive. Daje trgovske kredite pod ugodnimi pogoji in predujme na vrednostne papirje in blago.

Izvršuje borzna naročila najkulantnije.

Franc Špes, Maribor

Tržaška cesta 11
in Lenau ulica 18

tesarski mojster in stavbeni podjetnik

izvršuje vsa v svojo stroko spadajoča dela, kakor tudi načrte in proračune.

Hotel in restavracija „Union“

(preje Erzherzog Johann) v Mariboru

priporoča

dobro kuhinjo, izvrstna vina in vedno snažne hotelske sobe.

Ciril in Rozi Tratnik.

Oklic

vsem onim, ki bi se radi vrnili v Nemčijo.

Nemško poslaništvo na Dunaju je sporočilo, da more le oni prekoračiti državno mejo Nemčije, ki ima naslednje listine:

1. potni list, ki ne sme biti starejši kot eno leto;

2. dovoljenje policijske oblasti iz onega kraja v Nemčiji, kjer je dotičnik pred vojno delal, da se sme priseliti v Nemčijo;

3. izkaz, da dobi v resnici službo rudarja v dotičnem kraju v Nemčiji.

Brez teh izkazov obmejne oblasti v Nemčiji nikogar ne puste čez mejo in to radi težkoč v prehrani in prometu.

Deželna vlada za Slovenijo, oddelek za socialno skrb.

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem otvoril

trgovino z mešanim blagom

na drobno in debelo v Grajski ulici št. 16.

Vladimir Pavlšek.

M. Letonja, Maribor

Tegetthoffova cesta 23

Zaloga galanterije, igrače, razne steklenice, razglednice velikonočne, mariborske in druge, narodne znake. Na debelo in drobno.

Knjigarna in veletrgovina papirja

Vilko Weixl

Maribor, Glavni trg 22

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih razglednic, raznega papirja in sploh vseh pisalnih in šolskih potrebščin.

V zalogi razne šolske ter leposlovne knjige, tudi v hrv. jeziku.

Prevzame naročila na štampiljice.

Še v zalogi se nahajajoče drobnarije in igrače se razprodajo.

V kratkem se otvori lastna knjigovoznica.

Karbidove svetilke

stoječe in viseče, ter gorelci v veliki izbiri. — Karbid v vsaki množini se prodaja po nizkih cenah.

Za preprodajalce izdaten popust.

Zahtevajte cenik!

C. Th. Meyer

Maribor ob Dr., Zg. Gosposka ulica št. 39.

Ob sobotah zaprto.

Že 20 let izvršujem mojo obrt kot strokovnjak, zato se priporočam cenj. občinstvu za vse v mojo stroko spadajoča popravila, kakor tudi gramofonov z natančno izvršbo in jamstvom.

Natančna popravila gramofonov.

Zaloga vsakovrstnih zlatnin in srebrnin po nizkih cenah

Lovrenc Stojec, urar, Maribor
Tegetthoffova cesta št. 30.

Semena

vrtnarskega, cvetličnega, gozdnega in vsako vrsto deteljnega, priporoča trgovina z semeni **Viljem Berdajs, Maribor o. D.**
Solijin trg

I. Mariborski bioskop

Tegetthoffova cesta.

Od sobote 8.—14. marca 1919

Samo za odrasle! Največji film! Samo za odrasle!

Dnevnik propadle

Po romanu od M. Böhm-ove od ene mrtve. V glavni ulogi ERNA MORENA.

Pozor! Od 15.—18. Fern Andra in velikanska aktualiteta: Sprejem Wilsona v Rimu. **Pozor!**

Predstave se vrše vsaki dan ob 6. in 8. uri, v nedeljah in praznikih ob 1/3., 4., 6. in 8. uri zvečer

J. Božič

Maribor, Tegetthoffova cesta 34

Modni atelije za gospe in gospode. Naročila po meri se solidno in točno izvrše. Vojaške uniforme se izgotovijo v najkrajšem času.

Zaloga vsakovrstnih oblek za moške in dečke, kakor tudi vojaške čepice ter epolete.

A. Vertnik

trgovina z mešanim blagom in premogom
Sodnijska ulica 17

priporoča se občinstvu.

Pri slovenski rodbini išče

sobo

če mogoče tudi prehrano, naš sourednik. Ponudbe na uredništvu lista.

Agitirajte za „Mariborskega Delavca“ in med prijatelji našega tiska za „Tiskovno zadrugo“ v Mariboru.

Svinjsko meso

prekajeno, I. vrstno po K 32.— kg, II. vrstno po K 30.— kg prodaja

Vladimir Pavlšek, Grajska ulica 16